

Årsrapport 2017

Arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor
Svenska Kardiologföreningen

Sammanfattning

Arbetsgruppen för Levnadsvanor (sedermera arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor) startade våren 2012. Syfte var att stödja implementeringen av de nya nationella riktlinjerna för sjukdomsförebyggande metoder i den svenska hjärtsjukvården, och för att öka medvetenheten om preventiv kardiologi bland Sveriges kardiologer. Arbetsgruppen drevs initialt inom ramen för Svenska Läkaresällskapets (SLS) Levnadsvaneprojekt, på uppdrag av Socialstyrelsen, men blev en permanent arbetsgrupp 2015 under namnet "Arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor". Arbetsgruppen har under året bestått utöver Anna Kiessling (ordförande) av Claes Held, Lars Svennberg, Jessika Persson, Catrin Edström Plüss, Annika Ravn-Fischer, Anna Norhammar, Joep Perk. Martin Magnusson, Rikard Hedelin och Lennart Nilsson (del av året).

Levnadsvaneprojektet har fortsatt parallellt på uppdrag av Socialstyrelsen och i Svenska Läkaresällskapets regi med ett antal delprojekt och med Anna Kiessling som övergripande projektledare.

Nulägesanalys av preventiv kardiologi i Sverige

Intresset för preventions- och hälsofrågor ökar stadigt bland medarbetare och chefer inom hjärtsjukvården. Det har märkts t.ex. i en ökad andel preventionsinriktade symposier på kardiologiska vårmötet. Fysisk aktivitet och rökvanor samt deltagande i stödjande insatser för hälsosamma levnadsvanor registreras nu i det nationella kvalitetsregistret SWEDEHEART där patienter under 80 år följs ett år efter hjärtinfarkt. Kvalitetsmått på levnadsvanor ingår även i sjukhusens aggregerade kvalitetspoäng. Arbete pågår att även införa registrering av matvanor och senare alkoholvanor. Medvetenheten har ökat om behovet av att hjärtsjukvården arbeta för hälsosamma levnadsvanor i tydligare samarbete med andra discipliner. Särskilt med primärvård, geriatrik och psykiatri. Bortfallsstatistik från SEPHIA bl.a. visar att vi ännu inte lyckats uppnå ett jämlikt stöd till hälsosamma levnadsvanor till alla. Det gäller till exempel personer med psykisk ohälsa, funktionshinder och knappa socioekonomiska resurser och samtidig hjärtsjukdom. Hälsopotentialen av att stödja hälsosamma levnadsvanor även hos patienter med andra typer av hjärtsjukdomar än kranskärlssjukdom är ännu inte till fullo utnyttjad. T.ex. inom arytm-, hjärtsvikt- och klaffsjukdomar.

Aktiviteter under år 2017

Fortbildningsdagarna 2017

Anna Kiessling och Lars Svennberg föreläste och ledde gruppdiskussioner på temat: *De socioekonomiskt utsatta – vilka är de, och får de stöd för hälsosamma levnadsvanor och preventiva insatser enligt riktlinjerna i svensk hjärtsjukvård idag?*

Kardiovaskulära vårmötet 2017

Arbetsgruppens förslag till symposium på mötet blev tyvärr inte accepterat i år. Däremot modererade Claes Held och Anna Kiessling från arbetsgruppen ett symposium med titeln: *Kognitiv förmåga, nedstämdhet och ångest hos patienter med genomgången hjärtinfarkt – spelar det någon roll?*

I övrigt satsade arbetsgruppsmedlemmarna på att aktivt delta i dialoger, diskussioner mm för att uppmärksamma betydelsen av stöd för hälsosamma levnadsvanor.

Almedalen 2017

På SLS arena höll Anna Kiessling från Levnadsvaneprojekt ett uppskattat seminarium med titeln *Läkares roll i hälsofrämjande patientarbete & professionens policyskapande ansvar*.

EuroPrevent och ESC 2017

På EuroPrevent i Malaga höll EAPC en workshop med de nationella koordinatörerna för preventiv kardiologi från ett femtontal länder där Anna Kiessling och Joep Perk deltog.

Övriga aktiviteter

Inom ramen för Levnadsvaneprojektet 2017 drivs ett delprojekt för Hälsosamma levnadsvanor vid psykisk ohälsa. Projektet syftar till att minska kunskapsgapet inom psykiatri vad det gäller betydelsen av ohälsosamma levnadsvanor för både den psykiska sjukdomen och för risken för utveckling av kroppsliga sjukdomar, samt för att öka kunskapen inom primärvård, hjärtsjukvård m.fl. om bemötande och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom och samtidig somatisk sjukdom. Arbetsgruppen har under året initierat ett samarbete med Svensk Förening för AllmänMedicin (SFAM) om behovet av framtida nationella primärpreventiva kardiovaskulära riktlinjer baserat på de nya europeiska preventionsriktlinjerna. Frågan diskuterades på SFAM-dagarna våren 2017. Samarbetet har också involverat övergången från hjärtrehabilitering till långsiktigt återkommande stöd i primärvården för hälsosamma levnadsvanor efter akut koronart syndrom. SPICE gruppen tillsammans med patientföreningen HjärtLung har tillsammans med arbetsgruppen utformat nya uppföljningsrutiner inom hjärtrehabiliteringen. Förslaget presenterades på Vårmötet 2016 och sprids nu till landets verksamhetschefer. Anna Kiessling föreläste bl.a. för primärvårdsläkare med flera om Flödet för patienter efter genomgången hjärtinfarkt.

Arbetsgruppens medlemmar har också hållit ett flertal preventionsinriktade föreläsningar och möten runt om i landet.

Flera av arbetsgruppens medlemmar deltar också i PERFECT-CR studien som kartlagt kvalitet och organisation på Sveriges hjärtrehabiliteringsenheter i relation till patientutfall i SEPHIA. Flera har också under året deltagit i återkopplingsdialoger regionalt om dessa resultat vilka syftar till kvalitetsutveckling av dessa enheter.

Under året har arbetsgruppen initierat planering inför en SK-kurs i preventiv kardiologi och levnadsvanor som planeras hållas den 15-16 november 2018.

Ett utförligt material och länkar är publicerade om Levnadsvanor på Kardiologföreningens webbplattform <http://www.cardio.se/aktiviteterinformation-3>.

Läs mer om ESC Guidelines om CVD prevention 2016 och arbetsgruppens kommentarer till riktlinjerna (endosement) här: <http://www.cardio.se/aktiviteterinformation-3>

Läs även den Medicinska kommentaren Hälsosamma levnadsvanor i fokus för nya riktlinjer (Perk J, Kiessling A, Agewall S) i Läkartidningen. 2016;113:D7HM <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Kommentar/2016/10/Halsosamma-levnadsvanor-i-fokus-for-nya-riktlinjer/>

Arbetsgruppens möten

Gruppen har under året haft fyra telefonmöten, ett internat och därutöver mer informella möten samt mailkontakter.

Anna Kiessling för arbetsgruppen